

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

- 1.พระมหาธีรพงษ์ สิริธนโร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
จังหวัดเชียงใหม่
- 2.อาจารย์ถาวร เสงี่ยมจันทร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
จังหวัดเชียงใหม่
- 3.อาจารย์ประสิทธิ์ บุญมา อาจารย์หมวดสังคมศึกษา โรงเรียนหอพระ จังหวัดเชียงใหม่
- 4.อาจารย์ปาริชาติ ไสสุวรรณ์ หัวหน้าหมวดสังคมศึกษา โรงเรียนวัดมโนทัยพายัพ
จังหวัดเชียงใหม่
- 5.อาจารย์สมใจ นิลเกตุ อาจารย์หมวดสังคมศึกษา โรงเรียนวัดมโนทัยพายัพ
จังหวัดเชียงใหม่

ภาคผนวก ข

แบบสังเกตเกี่ยวกับสมรรถภาพการสอนของครูบรรพชิตวิชาพระพุทธศาสนา

ชื่อโรงเรียน..... ชื่อผู้สอน.....

สังเกตครั้งที่.....วัน เดือน ปี.....เวลา.....น.

ชื่อผู้สังเกต.....

รายการสังเกต	ระดับความสามารถ			
	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ต้องปรับปรุง
	3	2	1	0
ก. การดำเนินการสอน				
1. การนำเข้าสู่บทเรียน				
1.1 เตรียมความพร้อมของนักเรียน				
1.2 กระตุ้นและเร้าความสนใจ โดย				
1.2.1 ใช้ภาษาหรือถ้อยคำที่เร้าความสนใจ				
1.2.2 แสดงท่าทาง				
1.2.3 สทนา ชักถาม				
1.2.4 ทายปัญหา				
1.2.5 เล่นเกม				
1.2.6 เล่านิทาน				
1.2.7 ใช้ของจริง				
1.2.8 รูปภาพ				
1.2.9 แผนภูมิ				
1.2.10 อภิปราย				
1.2.11 สาธิต				
1.2.12 เทปธรรมะ				
1.2.13 อื่น ๆ(ระบุ).....				
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				
2.1 บอกวัตถุประสงค์ของเรื่องวิชาที่สอนก่อนสอน				
2.2 ทบทวนเนื้อหาที่เรียนไปแล้วหรือให้ความรู้พื้นฐานก่อนสอนเนื้อหาต่อไป				

รายการสังเกต	ระดับความสามารถ			
	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ต้องปรับปรุง
	3	2	1	0
2.3 ยกตัวอย่างเพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจนในเนื้อหาวิชาที่เรียน				
2.4 แนะนำแหล่งความรู้แก่นักเรียนเพื่อการศึกษาเพิ่มเติมด้วยตนเอง				
2.5 ให้ความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากเนื้อหาในหนังสือเรียน				
2.6 ให้ความสนใจช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึงในห้องเรียน				
2.7 เปิดโอกาสให้อภิปรายและยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน				
2.8 เปิดโอกาสให้คิดและกระตุ้นนักเรียนให้คิดเชิงสร้างสรรค์				
2.9 ส่งเสริมให้นักเรียนให้รู้จักคิดวิเคราะห์วิจารณ์				
2.10 ใช้เทคนิคการตั้งคำถามหลาย ๆ แบบ				
2.11 มอบงานให้นักเรียนค้นคว้าและเขียนรายงานเป็นกลุ่ม				
3. การสรุปบทเรียน				
3.1 มีการสรุปบทเรียนเมื่อสิ้นสุดการสอนทุกครั้ง				
3.2 เปิดโอกาสให้นักเรียนสรุปเนื้อหาบทเรียนร่วมกัน				
ข. การใช้สื่อการเรียนการสอน				
1. ใช้อุปกรณ์การสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน				
2. ความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน				
3. นำวัสดุที่มีอยู่มาดัดแปลงและปรับปรุงเป็นสื่อการสอน				

รายการสังเกต	ระดับความสามารถ			
	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ต้องปรับปรุง
	3	2	1	0
4. นำแหล่งวิทยาการและอุปกรณ์การสอนมาใช้ อย่างเหมาะสม				
5. จัดสื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับชั้นเรียน และวัยนักเรียน				
6. จัดสื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับ เวลาเรียน				
7. ใช้สื่อในการเรียนการสอนได้อย่างคุ้มค่า				
8. สื่อที่ใช้มีลักษณะน่าสนใจและสร้างความสนใจ ของนักเรียน				
9. ใช้สื่อในการเรียนการสอนหลายชนิดในแต่ ละขั้นตอนของการสอน				
10. ความสามารถในการใช้สื่อ				
10.1 ใช้แบบเรียนประกอบการเรียน				
10.2 กระดานดำ				
10.3 รูปภาพ				
10.4 แถบประโยค บัตรคำ				
10.5 แผนผัง				
10.6 วัสดุของจริง				
10.7 เอกสารแผ่นปลิว				
10.8 เทปวีดิทัศน์				
10.9 เทปธรรมะ				
10.10 สไลด์				
10.11 แผ่นใส				
10.12 อื่น ๆ (ระบุ).....				

รายการสังเกต	ระดับความสามารถ			
	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ต้องปรับปรุง
	3	2	1	0
ค. การวัดและประเมินผล				
1. บอกเกณฑ์การประเมินล่วงหน้า				
2. ทดสอบความรู้พื้นฐานนักเรียนก่อนสอน				
3. ทดสอบความรู้นักเรียนระหว่างสอน				
4. ทดสอบความรู้นักเรียนหลังจากการเรียนการสอนจบลง				
5. ทดสอบนักเรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ				
6. ทดสอบนักเรียนโดยใช้แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง				
7. ทดสอบนักเรียนโดยใช้แบบวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้				
8. ชักถามนักเรียนเพื่อให้เข้าใจในเรื่องที่เรียนไป				
9. เลือกใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ได้อย่างสอดคล้องกับจุดประสงค์				
10. วัดครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดที่สอนภายในระยะเวลาที่กำหนด				
11. ประเมินผลด้านพุทธิพิสัย				
12. ประเมินผลด้านจิตพิสัย				
13. ประเมินผลด้านทักษะพิสัย				
14. ประเมินผลการเรียนโดยใช้แบบฝึกหัด				
15. ให้นักเรียนประเมินผลการเรียนโดยใช้แฟ้มสะสมงาน				
16. ประเมินด้านการจัดการ				
17. อื่น ๆ (ระบุ).....				

ภาคผนวก ค

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสมรรถภาพการการสอนของครูบรรพชาภิบาลพระพุทธรูปศาสนา

ชื่อผู้สอน.....ผู้สัมภาษณ์.....

โรงเรียน.....ครั้งที่.....วัน เดือน ปี.....

รายการสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
1. การเตรียมตัวก่อนสอน	
1.1 วางแผนการสอนอย่างไร	
1.2 กำหนดจุดประสงค์ของการสอนอย่างไร	
1.3 กำหนดความคิดรวบยอดของเรื่องที่สอนอย่างไร	
1.4 กำหนดหลักการของเรื่องที่สอนอย่างไร	
1.5 กำหนดเนื้อหาที่ทำการสอนอย่างไร	

[illegible]

รายการสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
2.2 การดำเนินการสอนเป็นอย่างไร	
2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างไร	
2.4 วิธีการสอนเป็นอย่างไร	
2.5 การสรุปทบทวนเป็นอย่างไร	
2.6 การวัดผลและประเมินผลเป็นอย่างไร	

[illegible]

ภาคผนวก ง

ที่ ทม 0610(12)/471

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

239 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ

อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200

3 กรกฎาคม 2544

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการ

ด้วยพระพรชาพงศ์ รตนนนโท (แก้วสวัสดิ์) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา การสอนสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้รับอนุมัติให้ทำวิจัยซึ่งเป็น ส่วนหนึ่งของหลักสูตรในหัวข้อเรื่อง “สมรรถภาพการสอนของครูบรรพชิตวิชาพระพุทธศาสนา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอเมืองเชียงใหม่” โดยมี รองศาสตราจารย์พัฒนา จันทนา และรองศาสตราจารย์พนิดา สิ้นสุวรรณ เป็นคณะอาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

นักศึกษาใครของเรียนเชิญ.....เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ และให้ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัย

คณะอาจารย์ที่ปรึกษาได้พิจารณาแล้วเห็นว่า.....เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่เหมาะสมจะเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ และให้ ข้อเสนอแนะแก่นักศึกษาในการศึกษาวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ งานวิจัยครั้งนี้ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกร ทองสุขดี)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

ประจำสาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา

ภาควิชามัธยมศึกษา

โทร.(053) 944223 โทรสาร. (053) 221283

ภาคผนวก จ

ที่ ทม 0610(12)/501

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

239 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ

อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200

17 กรกฎาคม 2544

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาเขตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

ด้วยพระพรชาพงศ์ รตนนนโท (แก้วสวัสดิ์) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้รับอนุมัติให้ทำวิจัยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร ในหัวข้อเรื่อง สมรรถภาพการสอนของครูบรรพชิตวิชาพระพุทธศาสนา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอเมืองเชียงใหม่” โดยมีรองศาสตราจารย์พัฒนา จันทนา และรองศาสตราจารย์พนิดา สิ้นสุวรรณ เป็นคณะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

นักศึกษาใคร่ขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือโดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์กับพระนิสิตที่สอนวิชาพระพุทธศาสนา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอเมืองจังหวัดลำพูน จำนวน 5 รูป ระหว่างวันที่ 24-26 กรกฎาคม 2544 โดยนักศึกษาจะเดินทางมาทดลองเครื่องมือด้วยตนเอง

คณะอาจารย์ที่ปรึกษาได้พิจารณาแล้วว่า การทดลองเครื่องมือเพื่อการศึกษา ค้นคว้าครั้งนี้จะช่วยให้ได้เครื่องมือที่ดี อันจะทำให้งานวิจัยนี้มีความเหมาะสมมากขึ้น และจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเสริมองค์ความรู้ทางการศึกษาโดยรวม

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควรขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความด้วยความเคารพ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกร ทองสุขดี)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

ประจำสาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา

ภาควิชามัธยมศึกษา

โทร. (053) 944223 โทรสาร. (053) 2212853

ภาคผนวก จ

ที่ ทม 0610(12) /

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

239 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ

อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200

10 สิงหาคม 2544

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการ

ตามที่ พระพรหมพางค์ รตนนนโท (แก้วสวัสดิ์) รหัส 4022728 นักศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ได้รับอนุมัติให้ทำวิจัยเรื่อง “สมรรถภาพการสอนของครูบรรพชิตวิชาพระพุทธศาสนา ระดับชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอเมืองเชียงใหม่” โดยมี
รองศาสตราจารย์พัฒนา จันทนา และรองศาสตราจารย์พนิดา สิ้นสุวรรณ เป็นคณะอาจารย์
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้นักศึกษาได้ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสังเกตและ
แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับ สมรรถภาพการสอนของครูบรรพชิตวิชาพระพุทธศาสนา ระดับชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอเมืองเชียงใหม่ กับพระภิกษุ
ที่มาสอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียนของท่าน ระหว่างเดือนสิงหาคมถึงตุลาคม
โดยนักศึกษาจะเดินทางมาเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

ทั้งนี้คณะศึกษาศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้า
ครั้งนี้จะช่วยให้การวิจัยดังกล่าวลุล่วงไปด้วยดี และเกิดองค์ความรู้อันจะเป็นประโยชน์แก
วงการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่สมควร
จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชกร ทองสุขดี)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

ประจำสาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา

ภาควิชามัธยมศึกษา

โทร. (053) 944223 โทรสาร. (053) 221283

ภาคผนวก ข

ที่ ทม 0610(12)/502

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

239 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ

อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200

30 กรกฎาคม 2544

เรื่อง ขอบขอบคุณ

เรียน ผู้อำนวยการ

ตามที่พระพรชาพงศ์ รตนนนโท (แก้วสวัสดิ์) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการสอนวิชาสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้รับอนุมัติให้ทำวิจัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรในหัวข้อเรื่อง “สมรรถภาพการสอนของครูบรรพชาธิววิชาพระพุทธศาสนา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอเมืองเชียงใหม่” โดยมีรองศาสตราจารย์พัฒนา จันทนา และรองศาสตราจารย์พนิดา สิ้นสุวรรณ เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้นักศึกษาได้ขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมายังมหาวิทยาลัยของท่าน และทางมหาวิทยาลัยของท่านได้ให้อนุเคราะห์ ตลอดจนความสะดวกในการทดลองเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัชนิกร ทองสุขดี)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

ประจำสาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา

ภาคมัธยมศึกษา

โทร. (053) 944223 โทรสาร (053) 221283

ภาคผนวก ข

แผนการสอนที่ 5

วิชาพระพุทธศาสนา รหัส ส.0110

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

จำนวน 4 คาบ

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544

โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่

ผู้สอน พระมหาเสาร์คำ จันทรธิยะ

วันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ 2544

1.สาระสำคัญ

องค์ประกอบสำคัญของพระพุทธศาสนา คือ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ พระพุทธเจ้าทรงค้นพบหลักธรรม โดยมีพระสงฆ์เป็นผู้สืบทอดและเผยแผ่พระธรรมเหล่านั้น จึงกล่าวได้ว่า พระธรรมเป็นสิ่งสำคัญยิ่งของศาสนา พระพุทธองค์ตรัสแก่พระอานนท์ว่า “ธรรมวินัยใดที่เราตถาคตแสดงแล้ว บัญญัติแก่เธอทั้งหลายจักเป็นศาสดาของเธอทั้งหลาย เมื่อเราตถาคตล่วงลับไปแล้ว หลักธรรมหรือศาสนธรรมจึงเป็นแก่นของศาสนา การศึกษาศาสนาไม่ศาสนาใดก็ตามหากเข้าไม่ถึงหลักธรรมหรือเข้าใจผิด ๆ แล้ว ก็นับว่ายังไม่เข้าถึงหัวใจของศาสนาอย่างแท้จริง เราผู้เป็นพุทธศาสนิกชน จึงจำเป็นต้องศึกษาหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาให้เข้าใจถ่องแท้ เพื่อจะได้ช่วยให้เราปฏิบัติได้ถูกต้อง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ (ปลายทาง)

มีความรู้ความเข้าใจหลักธรรมอริยสัจ 4 ทุจจิต 3 สุจจิต 3 และบุญกิริยาวัตถุ 3 อย่างถูกต้องและรู้จักนำหลักธรรมดังกล่าวไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของตน

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ (นำทาง)

1. อธิบายความหมายและบอกประโยชน์ของอริยสัจ 4 ได้
2. จำแนกหลักธรรมทุจจิต 3 และชี้โทษของการประพฤตทุจจิตได้

3. เนื้อหาสาระ

หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

ตอนที่ 1 อริยสัจ 4

ตอนที่ 2 ทุจจิต 3

3.1 ឧទិដ្ឋភាព 4

อริยสัจ แปลว่า ความจริงอันประเสริฐ หรือ ความจริงของอริยบุคคล เพราะได้รู้
อริยสัจ 4 ด้วยปัญญา ผู้นั้นจะกลายเป็นผู้ประเสริฐหรือเป็นอริยชนทันที ข้อที่ว่าทำให้ประเสริฐ
หมายถึง ขณะที่รู้ความรู้นั้นได้กลายเป็นผลออกจากจิตด้วยนับตั้งแต่เริ่มรู้ (อริย - ประเสริฐ
ยอดเยี่ยม + สัจจ = ความจริง) มี 4 อย่าง คือ

- | | |
|---------------------------|----------------------------------|
| 1. ทุกข์ | ความทุกข์กายทุกข์ใจ |
| 2. ทุกข์สมุทัย | เหตุเกิดทุกข์ |
| 3. ทุกข์นิโรธ | ความดับทุกข์ |
| 4. ทุกข์นิโรธคามินีปฏิปทา | ข้อปฏิบัติที่นำไปสู่ความดับทุกข์ |

อริยสัจ 4 นี้ นิยมเรียนสั้น ๆ ว่า ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค และหลักธรรมนี้มี
สำคัญยิ่ง นับได้ว่าเป็นหัวใจพระพุทธศาสนา เพราะเป็นที่รวมเป็นยอดแห่งคำสั่งสอนจากล่าว
สรุปได้ว่า

ทุกข์ ได้แก่ สิ่งที่เป็นปัญหาชีวิต หรือใช้แก่ชีวิตที่เป็นตัวปัญหา

สมุทัย ได้แก่ ต้นเหตุแห่งปัญหาชีวิต ต้นเหตุของชีวิตที่มีปัญหา ซึ่งได้แก่

ความอยากต่าง ๆ เช่น อยากมีอะไรต่าง ๆ อยากเป็นอะไรต่าง ๆ

นิโรค ได้แก่ ความหมดปัญญา ไม่มีปัญหาชีวิต ไม่มีชีวิตที่เป็นปัญหา

มรรค ได้แก่ ข้อปฏิบัติหรือกรรมวิธีเพื่อแก้ปัญหาชีวิตซึ่งเรียนกว่า อริยมรรค 8

หรือไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา

3.2 ทฤษฎี 3

ทฤษฎี แปลว่า ความประพจน์ชั่ว ความประพจน์เสียหาย มี 3 อย่าง คือ

กายหุจรีต ความประพฤติก้าวทางกาย ได้แก่การทำชั่วต่าง ๆ

วจิ์ทุจจริต ความประพฤตินี้ชั่วทางวาจา ได้แก่การพูดชั่วต่าง ๆ

มโนทุจริต ความประพฤติชั่วทางใจ ได้แก่การคิดชั่วต่าง ๆ

ทุจริต 3 อย่างนี้เป็นเครื่องหมายของคนพาล ผู้ใดประพฤติดุจริต 3 อย่างนี้ผู้นั้นย่อมเป็นคนพาล เป็นตัวการให้เกิดความยุ่งยากหรือเกิดปัญหามากมายต่าง ๆ ในสังคมทุจริต 3 อย่างนี้ เป็นข้อควรจดเว้นไม่ควรประพฤติเพราะเป็นสิ่งที่ให้โทษ

ประเภทของการทุจริต มี 3 ประการคือ

1. กายทุจริต ความประพฤตินี้ทางกาย มี 3 ประการคือ

1.1 การฆ่าสัตว์ตัดชีวิต คือ การทำร้ายร่างกายการฆาตกรรมสัตว์ การทำให้มนุษย์และสัตว์เดือดร้อนลำบากทางร่างกายด้วยวิธีใด ๆ ก็ตาม

1.2 การลักทรัพย์ คือ การที่ถือเอาสิ่งของที่เจ้าของเขาไม่ได้อนุญาตให้เรามาเป็นกรรมสิทธิ์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การลักขโมย การจี้ปล้น เป็นต้น

1.3 การประพตติผิดในกาม คือ การประพตติผิดประเวณี มีผู้กับสามีหรือภรรยาผู้อื่น

2.วจีทุจริต ความประพตติชั่วทางวาจา มี 4 ประการคือ

2.1 พุดเท็จ คือ พุดผิดจากความเป็นจริงโดยเจตนา เช่น เคยเห็นแต่บอกว่าไม่เห็น รู้แต่บอกว่าไม่รู้ การแสดงออกทางวาจา เป็นต้น

2.2 พุดส่อเสียด คือ พุด ให้คนแตกร้างกัน ยุยงให้คนแตกความสามัคคีกันพุดไม่หมดความเพื่อให้คนเข้าใจผิดกัน เป็นต้น

2.3 พุดคำหยาบ คือ พุดไม่สุภาพ ด่า แข่ง พุดด่าลามกอนาจารโดยตรง หรือโดยอ้อม เป็นต้น

2.4 พุดเพ้อเจ้อ คือ พุดคำเหลวไหลหาสาระมิได้ พุดเรื่อยเปื่อยตามอารมณ์ของตน จะมีใครฟังหรือไม่ฟังก็ช่าง พุดไม่มีเหตุผล เหตุนี้อนุโลมเป็นการพุดเพ้อเจ้อ

3.มโนทุจริต ความประพตติชั่วทางใจ มี 3 ประการคือ

3.1 อ่อนโดยไม่มีสิทธิอันชอบธรรมโดยคิดพยาบาทที่จะหาสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ความพยายามของตนเอง เช่น คิดแต่จะเอาเปรียบเพื่อน เป็นต้น

3.2 คิดพยาบาทผู้อื่น คือ คิดปองร้ายผู้อื่น คิดอยากแก้แค้น ใครทำอะไรให้นิดหน่อยก็ถือเป็นเรื่องใหญ่อยากให้ผู้อื่นประสบอันตราย เป็นต้น

3.3 เห็นผิดจากครรลองครองธรรม คือ ไม่เชื่อในบาปบุญคุณโทษ ไม่เชื่อว่าทำได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เห็นผิดเป็นชอบ เช่น เชื่อว่าถ้าโกงเขาได้ ก็แสดงว่าตนเองมีความสามารถ เป็นต้น

โทษของการทุจริต มี 4 ประการ

1. อาจต้องโทษ
2. เสื่อมเสียชื่อเสียง
3. หาคความสุขทางธรรมไม่ได้

4.กิจกรรมการเรียนรู้

4.1 กระบวนการเรียนรู้ ความเข้าใจซึ่งมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- ขั้นที่ 1 การสังเกต -ตระหนัก
- ขั้นที่ 2 การวางแผนปฏิบัติ
- ขั้นที่ 3 การลงมือปฏิบัติงาน
- ขั้นที่ 4 การพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ
- ขั้นที่ 5 การสรุป

4.1.1 การนำเข้าสู่บทเรียน (คาบที่ 1) วันที่ 25 มิถุนายน 2544

1. ให้นักเรียนสังเกตแผนภูมิ ประกอบคำอธิบายหลักกรรมต่าง ๆ
2. ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างสิ่งที่เกิดขึ้นกับตัวของนักเรียนเอง ทั้งที่ดีใจ และเสียใจมากที่สุดแล้ววิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้สึกว่าดีใจเป็นอย่างไร และเสียใจเป็นอย่างไร เพื่อช่วยกันสรุปความหมายของคำว่า "สุข" และ "ทุกข์"
3. ให้นักเรียนรวบรวมข้อมูลปัญหาต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดความทุกข์ที่ได้พบเห็นในชีวิตประจำวันซึ่งใกล้ตัวนักเรียน ในครอบครัวแล้วรวบรวมรายการสิ่งทำให้เกิดทุกข์ (ปัญหาและช่วยกันหาสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาเหล่านั้น)
4. ครูบอกจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ ว่า เมื่อเรียนจบคาบเรียนนี้แล้ว นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของหลักกรรมได้

4.1.2 การดำเนินการสอน

1. (การสังเกต - ตระหนัก)

- 1.1 ครูให้นักเรียนได้สังเกตแผนภูมิที่แสดงเกี่ยวกับอริยสัจ 4 แล้ว
สุ่มนักเรียนประมาณ 2-3 คน ให้ออกมาแสดงความคิดเห็น
- 1.2 ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและตอบคำถามที่ครูตั้งไว้
เช่น นักเรียนดูแผนภูมิแล้ว มีสิ่งใดบ้างที่ตนเข้าใจไม่เข้าใจโดยจะ
ใช้หลักกรรมของอริยสัจ 4 ข้อใดมาแก้ปัญหาได้

2. (การวางแผนปฏิบัติ)

- 2.1 ครูกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดและระบุนออกมาได้ว่า การที่เรารู้
หัวข้อหรือเรื่องนี้มีคามจำเป็นต้องเรียน ต้องเรียนรู้ ความเข้าใจกับ
สิ่งนี้และต้องให้เหตุผลได้ว่า เรียนรู้แล้วจะประโยชน์อะไรบ้าง
- 2.2 นักเรียนรับใบงาน ที่ 1.12 บัตรกิจกรรม แล้วตอบคำถามส่งครู

2.3 นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม ตามปัญหาที่จัดลำดับได้

3.(การลงมือปฏิบัติ)

3.1 ครูให้นักเรียนลงมือหาความรู้จริงตามหัวข้อที่ได้แบ่งกันรับผิดชอบ

โดยหาความรู้เหล่านั้นจากแหล่งต่าง ๆ (อาจใช้กระบวนการที่เกี่ยวข้องมาแทรกได้) โดยมีหัวข้อต่อไปนี้

1. เรื่อง อริยสัจ 4
2. เรื่อง ทุจจริต 3 (หัวข้อกายตุจจริต)
3. เรื่อง ทุจจริต 3 (หัวข้อวจีตุจจริต)
4. เรื่อง ทุจจริต 3 (หัวข้อมโนตุจจริต)

4. (การพัฒนาความรู้ความเข้าใจ)

4.1 ครูให้นักเรียนเสนองานเพื่อแสดงว่าตนเอง มีความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ โดยการรายงานผลและอภิปราย

4.2 นักเรียนส่งตัวแทนของกลุ่มออกมารายงานพร้อมแสดงบทบาทสมมติในหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย

4.3 ครูให้นักเรียนนำสิ่งที่ได้ฟังการอภิปรายของกลุ่มมาจำแนกความสำคัญตามลำดับ และนักเรียนได้คิดหาแนวทางของการนำไปใช้ต่อไปว่าควรทำประการใด

5. (ขั้นสรุป)

5.1 ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบข้อมูลอีกครั้งหนึ่งแล้วให้ทุกคนในห้องได้ทราบ และบันทึกไว้สำหรับนำไปใช้ต่อไป

คาบที่ 2- 3 วันที่ 26 มิถุนายน 2544

1. ครูสนทนากับนักเรียนว่า ถ้าบุคคลต้องการจะดับความทุกข์ทั้งมวลต้องปฏิบัติตนอย่างไร ให้ชี้แจงมาพอเข้าใจ
2. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
3. ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้การสอน โดยใช้วิธีทัศน์ แบบโปรแกรม เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปของหลักธรรมต่าง ๆ ซึ่งมีรายละเอียดในลักษณะดังต่อไปนี้
 - 3.1 รายละเอียดหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา หลังจากดูจบแล้วให้นักเรียนฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ 3.1
 - 3.2 เฉลยชุดฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ 3.1

4. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม โดยแบ่งตามศูนย์การเรียนรู้ดังนี้
 - ศูนย์ที่ 1 เรื่อง อริยสัจ 4
 - ศูนย์ที่ 2 เรื่องทุจจริต 3 (หัวข้อกายทุจจริต)
 - ศูนย์ที่ 3 เรื่องทุจจริต 3 (หัวข้อวจีทุจจริต)
 - ศูนย์ที่ 4 เรื่องทุจจริต 3 (หัวข้อมโนทุจจริต)
5. ครูแจกชุดศูนย์การเรียนรู้ให้นักเรียนศึกษา ครูชี้แจงการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้
ให้นักเรียนทราบว่าชุดการเรียนรู้ประกอบด้วยเอกสาร ดังนี้
 - บัตรคำชี้แจง
 - บัตรคำสั่ง
 - บัตรคำถาม (ประเด็นศึกษา)
 - บัตรคำตอบ
6. ให้แต่ละกลุ่มดำเนินกิจกรรมเป็นขั้นตอน ตามบัตรคำสั่ง ใช้เวลาดำเนินกิจกรรม
ประมาณ 30 นาที
7. นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน โดยมีการแสดงละครบทบาทสมมติ
ประกอบการนำเสนอ
8. นักเรียนกลุ่มอื่นร่วมอภิปราย ชักถามปัญหา และบันทึกข้อสรุปในสมุด (ครูให้
คำอธิบายเพิ่มเติม) เพื่อนำไปสู่การสรุปให้ตรงประเด็นอภิปรายที่กำหนด

(ใช้เวลา 20 นาที)

คาบที่ 4 วันที่ 2 กรกฎาคม 2544 (คาบที่ 2)

1. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปเป็นหลักการ การแก้ปัญหาตามแนวของอริสัจ 4 โดยครู
ช่วยเสริมเสนอแนะเพิ่มเติมให้สมบูรณ์
2. ครูให้นักเรียนเขียนประกวดคำขวัญยกย่องบุคคลที่มีหลักธรรมประจำใจ
ในการประพฤติ
3. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังการเรียนรู้

5. สื่อการเรียนการสอน

ลำดับที่	สื่อการเรียนการสอน	จำนวน
1	แผนภูมิหลักธรรม	1 ชุด
2	วีดิทัศน์ (หนังสือพิมพ์)	1 ภาพ
3	ชุดศูนย์การเรียนรู้เรื่องหลักธรรม	4 ศูนย์
4	ชุดเสริมทักษะ	1 ใบ
5	แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน	1 ชุด
6	แบบประเมินการนำเสนอผลงานกลุ่ม	1 ใบ
7	แบบประเมินการปฏิบัติกลุ่ม	1 ใบ
8	แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน	1 ใบ

6. การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีวัดผลและประเมินผลตามจุดประสงค์ปลายทาง
2. วิธีวัดผล
 - 2.1 สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระหว่างเรียน เช่น การทำงานกลุ่ม การอภิปรายซักถาม การตอบคำถาม ความร่วมมือของกลุ่มในการแสดงผลงาน
 - 2.2 ประเมินจากผลจากงานกลุ่ม
 - 2.3 ประเมินผลจากการทำแบบฝึกหัดทักษะ
 - 2.4 ประเมินจากการทำแบบทดสอบ
3. เกณฑ์
 - 3.1 นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากการประเมินผลงานกลุ่ม 6 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80
 - 3.2 นักเรียนทำแบบทดสอบ

7. กิจกรรมเสนอแนะ

- 7.1 ให้นักเรียนจัดทำแบบบันทึกพฤติกรรมของตนเองในชีวิตประจำวันเป็นเวลา 1 สัปดาห์ เกี่ยวกับอริยสัจ 4 ส่งครูตามกำหนด

กิจกรรมที่ 3.1

ให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่องต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

ชื่อยาบ้าฝงลาวเหลือแต่กระดูก

เมื่อเวลา 09.00 น. วันที่ 14 พ.ค. 44 นายมัน แสงขาว ผู้ใหญ่บ้านศาลาเพื่อง อ.เชียงคาน จ.เลย ได้เดินทางมาที่ว่าการอำเภอเชียงคาน เพื่อขอหนังสือรับรองในการเดินทางไปเยือนแก่นท้าว แขวงไชยบุรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ล.) เกี่ยวกับการขอรับศพนายสุธี ยาดิสุข อายุ 40 ปี ซึ่งเป็นลูกบ้านอยู่บ้านเลขที่ 192 บ้านใหม่ศาลาเพื่อง

สืบเนื่องมาจากเมื่อวันที่ 23 เมษายน 2544 ที่ผ่านมานายสุธี พร้อมกับเพื่อน ได้พากันไปที่บ้านบึงคล้า เมืองแก่นท้าว โดยได้ข้ามฝั่งแดนไทยตรงหมู่บ้านนาจาน หมู่ที่ 1 ต.ปากชม อ.เมืองคาน ซึ่งมีแม่น้ำเหืองเป็นเส้นกั้นพรมแดน ไปพบเพื่อนสนิทซึ่งเป็นลูกชายของนายบ้านบึงคล้า จากนั้นเพื่อที่ไปด้วยกันกลับมา แจ้งว่านายสุธีหายตัวไปอย่างลึกลับ

ต่อมาบรรดาญาติพี่น้องได้ออกสืบหาจนทราบจากคนลาวที่ข้ามมาฝั่งไทยว่านายสุธีถูกฆ่าตายแล้ว จึงได้ชักชวนกันข้ามไปดูพบศพนายสุธี เหลือเพียงแต่โครงกระดูกและเศษเสื้อผ้าที่สวมใส่เท่านั้น โดยญาติจำได้ดีจึงติดต่อทางอำเภอเพื่อประสานไปยัง สปป.ล. ในการส่งศพคืนกลับมาแต่ได้รับการปฏิเสธว่ายังไม่มีการตรวจศพ และยังเรียนร้องเป็นเงินสองหมื่นบาทอีกด้วย

นายมันเผยว่าขณะที่นายสุธี ข้ามฝั่งไปนั้นได้นำเงินสดติดตัวไปด้วยจำนวน 13,000 บาท เพื่อจะไปซื้อยาบ้ามาขายต่อในเขต อ. เชียงคาน ส่วนสาเหตุมาจากนายสุธีไปติดหนี้ โดยนำยาบ้ามาก่อนแล้วไม่ยอมเอาหนี้เก่าไปชำระ ผลที่สุดก็เลยถูกฆ่าตายดังกล่าว

1. สิ่งที่คุณคิดในเรื่องนี้ไม่สบายกายไม่สบายใจได้แก่อะไรบ้าง

.....

.....

2. อะไรเป็นทุกข์ประจำที่ทุกคนไม่เฉพาะแต่เขาต้องประสบกันอยู่แล้ว

.....

.....

3. อะไรเป็นทุกข์จริงที่ผ่านเข้ามาในชีวิตของเขาชั่วคราว

.....

.....

4. ทำไมบุคคลในเรื่องจึงเกิดทุกข์ขึ้นได้

.....

.....

5.บุคคลในเรื่องจะพ้นทุกข์ได้ เขาต้องทำอะไร

.....

.....

6.นักเรียนจะแนะนำวิธีการปฏิบัติแก่เขาอย่างไร เพื่อแก้ปัญหาหรือทุกข์ที่มีอยู่

6.1.....

6.2.....

6.3.....

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่

แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

เรื่อง หลักธรรมในพระพุทธศาสนา

1. เมื่อมีปัญหาในการเรียน ควรใช้หลักธรรม
ในข้อใดเข้ามาช่วยแก้ไข
ก. อริสัจ 4 ข. อิทธิบาท 4
ค. บุญกิริยาวัตถุ 3 ง. โอวาท 3
2. วิชาอยากเป็นหัวหน้าห้อง ความอยากของ
วิชาจัดเป็นตัณหาประเภทใด
ก. กามตัณหา ข. ภวตัณหา
ค. วิภวตัณหา ง. สุขตัณหา
3. ลำดับขั้นของการแก้ปัญหาตามหลักธรรม
ข้ออริยสัจ 4 คือข้อใด
ก. ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค
ข. สมุทัย ทุกข์ นิโรธ มรรค
ค. มรรค สมุทัย นิโรธ มรรค
ง. นิโรธ ทุกข์ สมุทัย มรรค
4. ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์เป็น
ความหมายของข้อใด
ก. สมุทัย ข. นิโรธ
ค. วิริยะ ง. มรรค
5. นิภาเสียใจที่แมวซึ่งตนเลี้ยงไว้ถูก
ในข้อใดเข้ามาช่วยแก้ไข
ก. อริสัจ 4 ข. อิทธิบาท 4
ค. บุญกิริยาวัตถุ 3 ง. โอวาท 3
6. ผู้ที่ชอบหลีกเลี่ยงการเสียภาษีให้แก่
ก. กามตัณหา ข. ภวตัณหา
ค. วิภวตัณหา ง. สุขตัณหา
7. กรณีใดถือว่าเป็นการพูดส่อเสียด
ก. ยุยงให้เพื่อนเข้าใจผิด
ข. พูดจาตะโกนโหวกเหวก
ค. พูดจาลามกอนาจาร
ง. บอกพ่อแม่ว่าจะไปเรียนพิเศษ
แต่กลับไปเที่ยวกับเพื่อน
8. ข้อใดคือ การเห็นผิดจากครองธรรม
ก. น้ำขึ้นให้รีบตัก
ข. ช้า ๆ ได้พร้าเล่มงาม
ค. คนรักเท่าผืนหนังคนชังเท่าผืนเสื่อ
ง. ทำดีได้ดีมีที่ไหน ทำชั่วได้ดีมีถมไป
9. การทำบุญด้วยการให้เรียกว่าอะไร
ก. ทานมัย ข. ศีลมัย
ค. ภาวนามัย ง. จิตมัย
10. ผู้รักาศิล 5 อยู่เสมอ เรียกว่าผู้นั้นทำบุญ
ในประการใด
ก. ทานมัย ข. ภาวนามัย
ค. ศีลมัย ง. จิตมัย
11. เวลาใดที่เหมาะสมในการทำสมาธิมากที่สุด
ก. ว่างจากธุระกิจการทำงาน
ข. หมดภาระเรื่องการเรียนรู้
ค. ก่อนเข้านอนและตื่นนอน
ง. สามารถกระทำได้อย่างขณะจิตถ้ามี
สติ

12. กามฉันทะ หมายถึงอะไร
- ก. ความวิตกกังวล
ข. ความลึงเลงสลับ
ค. ความพอใจในเรื่องเพศ
ง. ความพอใจในสิ่งที่น่ารักน่าใคร่
13. คนที่ฝึกสมาธิได้ง่าย คือคนลักษณะใด
- ก. คนที่มีอารมณ์สงบเยือกเย็น
ข. คนที่ขี้ระแวงและไม่เชื่อในสิ่งใด ๆ
ค. คนที่ชอบรักสวयรักงามมีความประณีต
ง. คนที่เก็บความแค้นความเสียใจไว้ภายใน
14. เครื่องหมายกำจัดกิเลส เรียงตามลำดับอย่างไร
- ก. สมาธิ ปัญญา ศีล
ข. สมาธิ ศีล ปัญญา
ค. ปัญญา ศีล สมาธิ
ง. ศีล สมาธิ ปัญญา
15. ข้อใดคือความหมายของปัญญา
- ก. เรียนเก่ง ข. มีสมองดี
ค. เอาตัวรอด ง. มีความรู้ทั่ว
16. อุปสรรคสำคัญที่เกิดบ่อยที่สุดต่อการทำสมาธิคือข้อใด
- ก. ความฟุ้งซ่าน ข. ความพยายาม
ค. ความพอใจในกาม ง. ความง่วงนอน
17. การกำหนดรู้ในการนับลมหายใจเข้าออกนิยมใช้จุดใดเป็นศูนย์กลาง
- ก. สะดือ ข. ทรวงอก
ค. ท้องน้อย ง. ปลายจมูก
18. การปฏิบัติธรรมทุกวันพระเป็นการได้มาซึ่งปัญญาที่ทำให้จิตสงบ สะอาด สว่าง เรียบกว่าอะไร
- ก. โลภียปัญญา
ข. สุตมยปัญญา
ค. จินตามยปัญญา
ง. ภาวนามยปัญญา
19. พหูสูต หมายถึงข้อใด
- ก. ผู้ที่ฟังมาก
ข. ผู้ที่คิดมาก
ค. ผู้ปฏิบัติมาก
ง. พระสูตรที่มีข้อธรรมมากกว่า 10

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - นามสกุล พระพรชาพงศ์ แก้วสวัสดิ์ รหัส 4022728

วัน เดือน ปีเกิด 8 กรกฎาคม พ.ศ 2514

ภูมิลำเนา จังหวัดสงขลา

ที่อยู่ปัจจุบัน วัดอุโมงค์ (สวนพุทธธรรม) ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่

วุฒิทางการศึกษา พุทธศาสตรบัณฑิต (สังคมวิทยา)
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

ประวัติการทำงาน พ.ศ 2535 -ปัจจุบัน พระวิทยากรอบรมคุณธรรม
ค่ายคุณธรรม สถาบันปัญญานันตะ วัดอุโมงค์(สวนพุทธธรรม)
ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ 2536 พระอาจารย์สอนวิชาพระพุทธศาสนา
โรงเรียนสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ 2538 พระอาจารย์สอนจริยธรรมคุณธรรม
โรงเรียนอนุบาลตรุนิมิต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่